YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)
14 päivänä kesäkuuta 2001 *

Asiassa C-473/99,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään W. Bogensberger, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Itävallan tasavalta, asiamiehenään C. Pesendorfer, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kaikkia työntekijöiden suojelemiseksi vaaroilta, jotka liittyvät biologisille tekijöille altistumiseen työssä, annetun neuvoston direktiivin 90/679/ETY (seitsemäs direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) mukauttamisesta tekniseen kehitykseen 30 päivänä kesäkuuta 1995 annetun komission direktiivin 95/30/ETY (EYVL L 155, s. 41) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit J.-P. Puissochet ja J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.4.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 10.12.1999 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kaikkia työntekijöiden suojelemiseksi vaaroilta, jotka liittyvät biologisille tekijöille altistumiseen työssä, annetun neuvoston direktiivin 90/679/ETY (seitsemäs direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) mukauttamisesta tekniseen kehitykseen 30 päivänä kesäkuuta 1995 annetun komission direktiivin 95/30/EY (EYVL L 155, s. 41; jäljempänä direktiivi) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä.

2 Direktiivin 2 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden oli saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30.11.1996 ja ilmoitettava näistä toimenpiteistä viipymättä komissiolle.

3 Koska komissio ei ollut saanut Itävallan hallitukselta minkäänlaista täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevaa ilmoitusta, se kehotti 30.5.1997 päivätyllä virallisella huomautuksella Itävallan tasavaltaa esittämään asiaa koskevat huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.

4 Itävallan viranomaiset ilmoittivat 29.7.1997 päivätyssä vastauksessaan, että direktiivin täytäntöönpanotoimenpiteet hyväksytään todennäköisesti joulukuussa 1997.

5 Komissio osoitti 2.7.1998 Itävallan tasavallalle perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan direktiivistä johtuvien velvollisuuksien noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa lausunnon tiedoksiantamisesta.

6 Itävallan hallitus ilmoitti 3.9.1998 päivätyllä kirjeellään komissiolle toteuttaneensa jo osan tarvittavista täytäntöönpanotoimenpiteistä ja valmistelevansa jäljellä olevan osan täytäntöönpanoa. Itävallan hallitus ilmoitti sitten 4.9., 15.9., 16.10. ja 23.11.1998 sekä 10.2., 8.4. ja 9.4.1999 päivätyillä kirjeillään komissiolle, että asiassa on toteutettu muita toimenpiteitä direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä.

7 Komissio katsoo kanteessaan, että Itävallan tasavalta ei ole saattanut vieläkään direktiiviä kokonaisuudessaan osaksi Itävallan oikeutta. Toimenpiteistä suuri osa on toteuttamatta eri aloilla, erityisesti osavaltioiden, kuntien ja kuntien muodostamien alueellisten yhteisöjen tasoilla.

8 Komissio katsoo tämän perusteella, että Itävallan tasavalta ei selvästikään ole noudattanut perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole toteuttanut direktiivissä säädetyssä määräajassa kaikkia siitä johtuvien velvoitteiden noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä.

9 Itävallan hallitus esittää ensinnäkin, että liittovaltion perustuslaissa olevan toimivaltajaon johdosta direktiivin täytäntöönpanosäännösten antamiselle on tyypillistä, että täytäntöönpanoa koskeva toimivalta on hajaantunut erittäin huomattavissa määrin liittovaltion ja osavaltioiden kesken. Tilannetta vaikeuttaa vielä opetustoimen ja osavaltioiden ja kuntien virkamiesoikeuden alalla voimassa oleva erityinen toimivaltajako. Lisäksi eri lainsäätäjien toimenpiteet on sovitettava yhteen yhtäläisen suojatason varmistamiseksi.

10 Itävallan hallitus luettelee tämän jälkeen useita direktiivin täytäntöönpanemiseksi toteutettuja toimenpiteitä.

11 Itävallan hallitus nimeää vastineessaan muita, kanteen nostamisen jälkeen toteutettuja toimenpiteitä ja viittaa siihen, että jäljellä olevat toimenpiteet toteutetaan ennen kesää 2000, mitä ei kuitenkaan voida ottaa huomioon nyt vireillä olevassa oikeudenkäynnissä.

12 Itävallan hallituksen esittämän johdosta on syytä palauttaa mieliin, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan, sen sisäisestä liittovaltiorakenteesta johtuvat oikeussäännöt, toimintatavat ja tila mukaan lukien, vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut direktiivissä säädettyjä velvoitteita ja määräaikoja (ks. erityisesti asia C-298/95, komissio v. Saksa, tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. I-6747, 18 kohta ja asia C-236/99, komissio v. Belgia, tuomio 6.7.2000, Kok. 2000, s. I-5657, 23 kohta).

13 Sitä paitsi yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on arvioitaessa sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteensa, otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lau-

sunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. erityisesti asia C-266/99, komissio v. Ranska, tuomio 8.3.2001, Kok. 2001, s. I-1781, 38 kohta).

14 Sekä vastauskirjelmästä että vastineesta ja Itävallan hallituksen yhteisöjen tuomioistuimen esittämään kysymykseen antamasta vastauksesta käy ilmi, että Itävallan tasavalta myöntää, että se ei ollut toteuttanut ennen perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättymistä toimenpiteitä, joita tarvitaan direktiivin saattamiseksi kokonaisuudessaan osaksi Itävallan oikeusjärjestystä. Tämän tuomion edellisessä kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan Itävallan tasavallan tämän määräajan päättymisen jälkeen toteutetuiksi ilmoittamat toimenpiteet eivät ole merkityksellisiä tämän oikeudenkäynnin kannalta silloinkaan, kun direktiivi on pantu niillä asianmukaisesti täytäntöön.

15 Tällaisessa tilanteessa on todettava, että komission kanne on perusteltu.

16 Näin ollen on todettava, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kaikkia tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

17 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Itävallan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Itävallan tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Itävallan tasavalta ei ole noudattanut työntekijöiden suojelemiseksi vaaroilta, jotka liittyvät biologisille tekijöille altistumiseen työssä annetun neuvoston direktiivin 90/679/ETY (seitsemäs direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) mukauttamisesta tekniseen kehitykseen 30 päivänä kesäkuuta 1995 annetun komission direktiivin 95/30/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kaikkia kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä.**

2) **Itävallan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Gulmann Puissochet Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 14 päivänä kesäkuuta 2001.

R. Grass — kirjaaja

C. Gulmann — kolmannen jaoston puheenjohtaja